

Szanowni Państwo!

Uzasadnienie wyroku TK, który stwierdził, że: „Ubezpieczone, które zdecydowały się przejść na wcześniejszą emeryturę, nie miały - w momencie podejmowania tej decyzji na podstawie obowiązującego wówczas stanu prawnego - świadomości co do skutków prawnych, jakie może ona wywoływać w sferze ich przyszłych uprawnień z tytułu emerytury powszechnej. Nie mogły przewidzieć, że przejście na emeryturę jeszcze przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego, będzie wiązało się z pomniejszeniem zgromadzonego kapitału o pobrane świadczenia. Nie spodziewały się, że fakt wypłacania świadczeń emerytalnych wpłynie na sposób ustalania wysokości świadczenia w ramach emerytury powszechnej.”

Sytuację ubezpieczonej należy zatem traktować, z uwagi na wejście w życie wyroku TK, tak jakby występowała pierwszy raz o emeryturę, skoro rozpoznanie wniosku następuje na nowo, a przepisy ustawy nie regulują sytuacji rozpoznawania wniosku przez ponad 5 lat. Skutkiem takiej pro-konstytucyjnej wykładni przepisów jest przyjęcie, że ubezpieczona dopiero teraz „przeszła na emeryturę”, a zatem dane i wskaźniki, o których mowa w art. 26 ustawy powinni pochodzić z tego okresu.

Ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zatem nie zaspokaja roszczeń ubezpieczonej w całości i nie stanowi właściwego i poprawnego wykonania wyroku TK z dnia 6 marca 2019 r. w sprawie P 20/16, do czego zobowiązany jest Sejm RP, czyli nie jest instrumentem „wznowienia postępowania”.

Ustawa ta dodatkowo wprowadza nieuzasadnione i niezgodne z Konstytucją RP różnicowanie kobiet – emerytek z tzw. rocznika '53, skoro takie osoby, które po raz pierwszy obecnie złożyły wniosek o przyznanie emerytury w wieku powszechnym, zgodnie z przepisem art. 194i ustawy otrzymają emeryturę bez potrącenia kwot emerytury wcześniejszej, o którym mowa w art. 25 ust. 1b (mając na taki wniosek 6 miesięcy od daty wejścia w życie ustawy) z zastosowaniem bieżących wskaźników (w tym średnia dalsza długość trwania życia), natomiast ubezpieczone, które w 2013 r. złożyły taki wniosek, ale nie pobierały tej emerytury, czyli w istocie niczym istotnym się nie różniące od pierwszej grupy, zgodnie z tą ustawą powinny uzyskać emeryturę obliczoną na podstawie starych wskaźników z 2013, 2014, czy 2015 r.

Taka wykładnia ustawy jest jednak niezgodna z Konstytucją RP i organ rentowy powinien, stosownie do wskazań TK, wyłożyć przepisy ustawy tak, aby nie prowadzić do wtórnego pokrzywdzenia drugiej grupy ubezpieczonych, a zatem w sposób, który prowadzi do rzeczywistego „wznowienia postępowania” w rozumieniu konstytucyjnym. Takie „wznowienie” powinno zakładać, że przejście na emeryturę następuje dopiero obecnie, gdy ustalana jest właściwa wysokość emerytury należnej ubezpieczonej. Zatem poprzez przyjęcie, że dopiero teraz osoby te formalnie i faktycznie przechodzą na emeryturę, skoro pierwotna decyzja była niezgodna z Konstytucją RP i emerytura ta, jako zawsze niższa od wcześniejszej, nigdy nie byłaby wypłacana, a zatem trudno mówić o „przejściu na emeryturę” w 2013 r.

Przedstawię na przykładzie jak bardzo jest niesprawiedliwa i krzywdząca USTAWA!!! Dzieli rocznik. Decyduje data złożenia wniosku.

Wyliczenie bez potrącenia pobranych emerytur wg ustawy: $(27.391,54 \text{ zł} + 404.246,93 \text{ zł}) : 253 = 1.706,08 \text{ zł}$
Kapitał i składki na 2013 r są takie same. **składki 27.391,54 zł kapitał początkowy 404.246,93 zł**

Natomiast emerytura wcześniejsza wynosiła 1,719 zł, czyli emerytura wcześniejsza pozostaje nadal wyższa. Nie ma podwyżki i nie ma wyrównania.

Teraz przeliczamy ten sam kapitał i te same składki (bez waloryzacji a osoby, które składają pierwszy raz wniosek o emeryturę powszechną mają waloryzowany) tylko zmieniamy lata do życia składamy wniosek tj 23.11.2020 r 15.07.1953 r. data urodzenia <http://www.wskazniki.gofin.pl/8,380,2,tablica-sredniego...> (67 lat 4 m-ce) lata do życia wg tablic wynosi 198,4
 $(27.391,54 \text{ zł} + 404.246,93 \text{ zł}) : 198,4 = 2.175,60 \text{ zł}$

Obecnie pobierana emerytura wynosi: 1.990,72 zł Różnica podwyżki (zaznaczam bez waloryzacji kapitału i składek) wynosi: $2.175,60 \text{ zł} - 1.990,72 \text{ zł} = 184,88 \text{ zł}$ Jeżeli weźmiemy jednak pod uwagę waloryzację kapitału

i składek podwyżka będzie jeszcze wyższa.

Nie możemy zgodzić się na taką niesprawiedliwą ustawę!!

Prosimy po raz kolejny o zapoznanie się z naszym problemem i podjąć odpowiednie kroki w celu wyeliminowaniu tej niesprawiedliwości. Trybunał Konstytucyjny zwrócił uwagę, że ustawodawca powinien wprowadzić odpowiednie regulacje w celu zagwarantowania jednolitych zasad zwrotu świadczeń należnych uprawnionym. Zgodnie też z Konstytucją powinniśmy być wszystkie jednakowo potraktowane cały r 1953.

Gdyby wszyscy skutecznie wycofali wniosek, nikt nie złożyłby odwołania to nadal nie byłoby wyroku TK. Jest to absurdalny argument! W tym wypadku, nie można bazować (czym uzasadnia MRPiPS) na art. 116 ust. 1 ustawy emerytalnej.

Wygraliśmy w TK a przegraliśmy ze sprawiedliwością! Gdybyśmy, nie walczyły nie byłoby wyroku TK. Paradoks!!! Ponownie zaczynamy walkę w sądzie. Ustawa powinna jednoczyć a nie dzielić rocznik. **My żądamy sprawiedliwego i jednakowego potraktowania całego naszego rocznika 1953** z poważaniem, w imieniu emerytek 1953 r

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Departament Ubezpieczeń Społecznych
Dyrektor
Eliza Wiśniewska

Warszawa, dnia 2024-06-07 r.
DUS-II.055.24.2024.MDE

Szanowna Pani,

działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z Pani petycją w sprawie jednakowego potraktowania emerytek z rocznika 1953, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

W dniu 10 lipca 2020 r. weszła w życie ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1222). Przedmiotową ustawą Sejm RP zrealizował wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r., sygn. akt P 20/16, nakazujący ustawodawcy wprowadzenie odpowiednich regulacji mających na celu sanację konstytucyjności sytuacji prawnych, w których zastosowanie art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251, z późn. zm.) wywołało skutki zakwestionowane przez Trybunał.

Regulacje prawne zawarte w ustawie z dnia 19 czerwca 2020 r. miały zatem na celu umożliwienie przeliczenia emerytur powszechnych bez zastosowania, zawartego w art. 25 ust. 1b, mechanizmu pomniejszania podstawy ich obliczenia o sumę kwot pobranych emerytur wcześniejszych, ubezpieczonym z rocznika 1953, pobierającym emeryturę wcześniejszą na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1 stycznia 2013 r.

Osoby uprawnione, które występowały po raz pierwszy o przyznanie emerytury powszechnej, mogły w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy złożyć do organu rentowego wniosek o jej przeliczenie. Natomiast te osoby uprawnione, które przed wydaniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego składały do ZUS wniosek o ustalenie prawa do emerytury powszechnej, a następnie skutecznie go nie wycofały, skorzystały z przeliczenia emerytury powszechnej z urzędu przez organ rentowy po upływie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie przepisów ustawy.

Podkreślenia wymaga, że w przypadku obu wymienionych wyżej grup, przeliczenie było dokonywane bez zastosowania mechanizmu pomniejszania podstawy obliczenia emerytury powszechnej o sumę kwot pobranych emerytur wcześniejszych, według parametrów z dnia złożenia wniosku - zgodnie z generalną zasadą prawa emerytalno-rentowego, tj. zasadą wnioskowości wyrażoną w art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Należy zauważyć, że część ubezpieczonych z rocznika 1953 występowała z wnioskami o emeryturę powszechną w momencie osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego

(w odniesieniu do znacznej grupy kobiet były to lata 2013 - 2014). Zatem do ustalenia podstawy emerytury, zgodnie z obowiązującymi przepisami, przyjmowano parametry (kapitał początkowy, kwota składek na ubezpieczenie, średnie dalsze trwanie życia) obowiązujące w chwili składania wniosku.

Natomiast w przypadku tych ubezpieczonych, którzy wystąpili o emeryturę powszechną po raz pierwszy po wejściu w życie przepisów wprowadzonych omawianą nowelizacją, parametry do ustalenia podstawy wymiaru emerytury były przyjmowane również na dzień złożenia wniosku, lecz był to już dzień przypadający w okresie między 10 lipca 2020 r. a 10 stycznia 2021 r.

Zróżnicowanie to wynika jedynie z terminu, w którym osoba zainteresowana wystąpiła z wnioskiem po raz pierwszy, jednakże same zasady ustalenia podstawy obliczenia emerytury były jednolite.

Należy zauważyć, że ubezpieczonym, którzy po dokonaniu ponownego przeliczenia emerytury powszechnej otrzymywali świadczenie wyższe od pobieranej emerytury wcześniejszej bądź emerytury powszechnej (wyliczonej - tytułem przykładu - w latach 2013-2014, wypłacanej lub zawieszanej ze względu na fakt, iż pobierana emerytura wcześniejsza była świadczeniem korzystniejszym) - organ rentowy wypłacał stosowne wyrównanie. Kwotę wyrównania, zgodnie z przepisami ustawy, stanowiła różnica między sumą kwot emerytur, jakie przysługiwałyby w okresie od zawieszenia emerytury lub od dnia podjęcia jej wypłaty (w każdym przypadku z uwzględnieniem ich waloryzacji) do dnia wydania decyzji o ponownym przeliczeniu a sumą kwot wypłaconych w tym okresie.

Przyczyny, dla których emerytura powszechna pomimo, że przy jej ustalaniu nie zastosowano, zawartego w art. 25 ust. 1b, mechanizmu pomniejszania podstawy jej obliczenia o sumę kwot pobranych emerytur wcześniejszych, może być niższa od emerytury wcześniejszej, wynikają ze sposobu ustalania tych świadczeń. Emerytury wcześniejsze były ustalane na zasadach wynikających ze starego systemu emerytalnego, uwzględniającego m.in. część socjalną w świadczeniu emerytalnym, ustalenie podstawy wymiaru emerytury jedynie z wybranych lat oraz okresy nieskładkowe, które miały wpływ na wysokość ustalonego świadczenia. Emerytury powszechne są natomiast ustalane w oparciu o formułę wynikającą z nowego systemu emerytalnego, co oznacza ściśle ich związek z kwotą składek na ubezpieczenie emerytalne w okresie całej aktywności zawodowej (z uwzględnieniem kapitału początkowego). Oznacza to, że w zależności od przyjętej formuły emerytalnej wysokość świadczenia może być różna. Nowy system emerytalny premiuje osoby o dłuższym stażu ubezpieczeniowym, a tym samym świadczenia osób, które wcześniej zakończyły aktywność zawodową, mogą być niższe.

Z uwagi na powyższe wyjaśnienia uprzejmie informuję, że obecnie w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie są prowadzone prace nad zmianą przepisów w przedstawionej sprawie.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku
Eliza Wiśniewska
Dyrektor

telefon
adres email
strona www

adres korespondencyjny
organu administracji rządowej

Departamentu Ubezpieczeń Społecznych
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

telefon
adres email
strona www

adres korespondencyjny
organu administracji rządowej

